

Boligsosial handlingsplan- og kommuneoverlegens plass i planarbeidet

Utenforskap / levekårsforskjeller / Gjeld

Statsforvalteren i Agder

10.02.2023

Todelt presentasjon

Utenforskap / levekårsforskjeller / Gjeld

PLAN:

Folkehelse

Boligsosialt

Aldersvennlig samfunn

Bor du dårlig , lever du dårlig

Kommuneoverlege rollen

Myndighetsutøvelse

Godkjenningsinstans

Meldingsinstans

Medisinsk-faglig rådgiver

Forebyggende og helsefremmende arbeid (planarbeid inngår)

Men kanskje i første rekke en kunnskapskilde som ikke utnyttes

Alle trenger et trygt hjem

Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)

Boligsosial handlingsplan

Bolig den fjerde velferdspilaren ved siden av helse, utdanning og arbeid

Lov forankringen er vesentlig svakere enn på andre velferdsområder, som skole, utdanning og arbeid.

Hovedmål ; SAMORDNING /
KOORDINERING

Innsatsområder «Alle trenger et trygt hjem»

Målgruppe

- Barn og unge (regjeringens strategi for barn og unge)
- Bostedsløse (personer med rus og psykiske lidelser – egen opptrappingsplan
- Mennesker med nedsatt funksjonshemming

Boligsosiale hensyn i plan

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging.
- Ny boligsosial lov som trer i kraft 010723.

HVEM ER DE VANSKELIGSTILTE PÅ BOLIGMARKEDET?

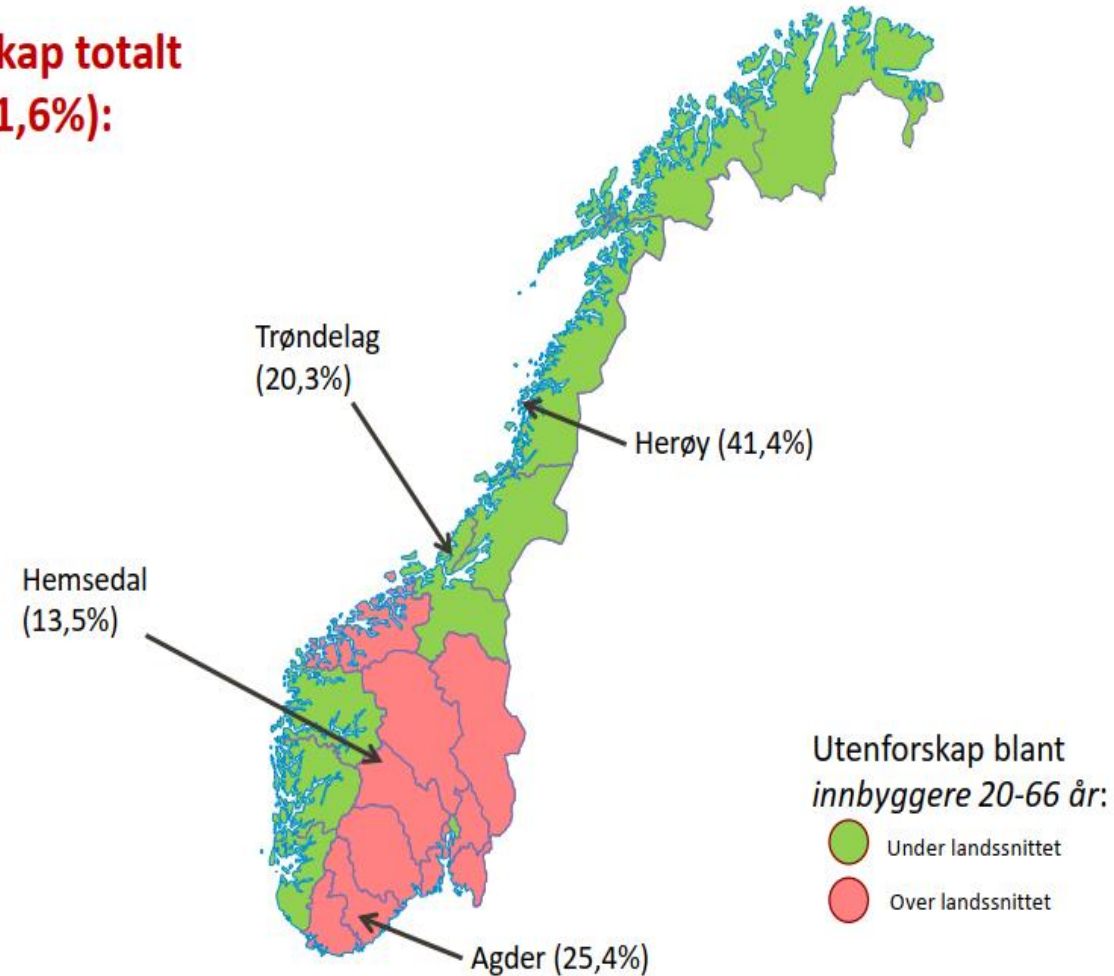

- Greier ikke skaffe selv
- Greier ikke beholde
- Leietaker
- Kortvarig <-
>langvarig behov

Bolignød og utenforskap

**Utenforskap totalt
(Norge 21,6%):**

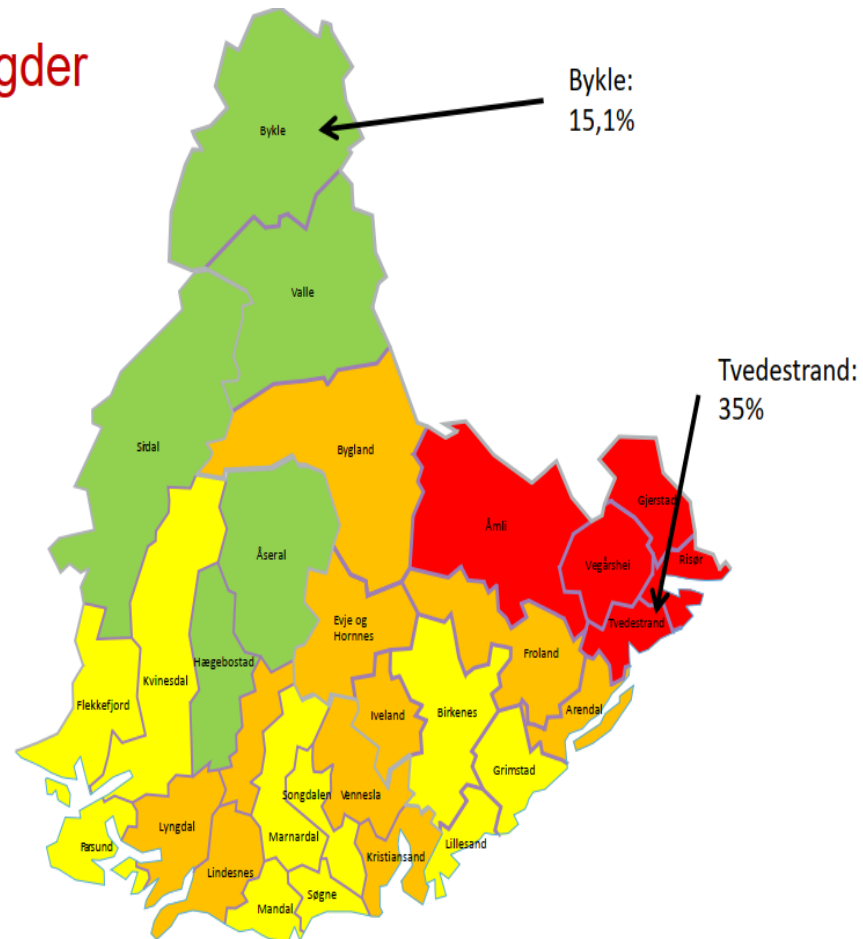
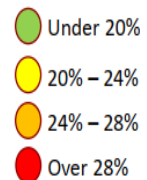

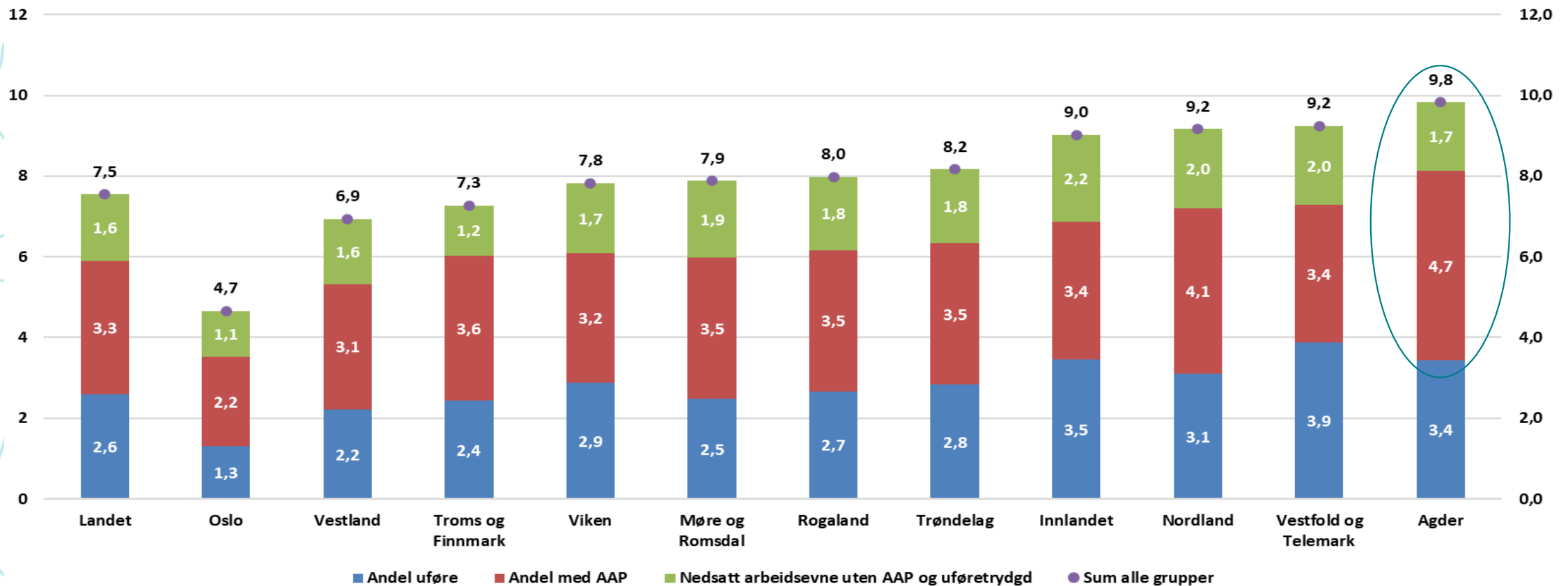
NAV -utenforskap fra arbeidslivet? (aldersgruppen 20-29)

Utenforskap i Agder

Agder: **25,4%**

Prosentandel av befolkningen 18 – 29 år som enten er ufør eller har nedsatt arbeidsevne. Mai 2022

Du blir sjuk av gjelda !

Det er betydelige forskjeller mellom husholdningstypene i hvor stor andel av husholdningene som har **rentebærende usikret gjeld**.

Et vesentlig skille går mellom husholdninger **med og uten barn**.

Usikret gjeld Utvikling 2019-2021 etter kjennetegn ved låntakerne © Statistisk sentralbyrå Publisert: 16. september 2022 Henning Høie

11%, 63 personer av 565 fastlegepasienter indikerte at de hadde helseproblemer som forårsaket økonomiske problemer, eller omvendt

Bør fastleger spørre pasienter om deres økonomiske bekymringer? Utforskning gjennom samarbeid Kilde: Scandinavian Journal of Primary Health Care :

Endringer i velferdstjenestelovgivningen

Stortinget har enstemmig vedtatt endringer i flere velferdstjenestelover

Dette omfatter bla:

- harmonisering og styrking av reglene om samarbeid og individuell plan,*
- innføring av en samordningsplikt for kommunen ved ytelse av velferdstjenester,*
- innføring av en rett til barnekoordinator,*
- utvidelse av helse- og omsorgstjenestens ordning med lovpålagte samarbeidsavtaler.*

NOU 2023: 4 Tid for handling

Folkehelseloven fem grunnleggende prinsipper

utjevne sosiale helseforskjeller,

«helse i alt vi gjør»,

bærekraftig utvikling,

føre-var og medvirkning.

oversikt over helsetilstanden til befolkningen og de faktorer som påvirker helsetilstanden.

Identifiserte folkehelseutfordringer skal legges til grunn i arbeidet med planstrategi og som grunnlag for fastsetting av mål og strategier gjennom kommuneplanarbeidet (Regjeringen.no 2021)

Befolkningsframskriving og boliger 2020-2050

- Befolkningsgrupper med lav utdanning og lav inntekt har større helseutfordringer enn de med høy utdanning og høy inntekt.
- Leietakere har som hovedregel dårligere boforhold enn de som eier
- 11,9% av barn og unge vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt.

Nasjonale forventninger

Kommunene planlegger aktivt for å motvirke og forebygge levekårsutfordringer og bidrar til utjevning av sosiale forskjeller.

for en variert befolkningsstruktur gjennom god tilgang på boligtomter som grunnlag for tilstrekkelig, variert og sosial boligbygging.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023

Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019

Ny boligsosial lov

- Hovedsakelig en presisering og klargjøring av gjeldende rett, men med noen skjerpelse
- kommunene skal fortsatt ha betydelig frihet til selv å fastsette tiltak og prioriteringer innenfor frie inntekter
- Lovforslaget gir *ikke* «rett til bolig»
- Lovforslaget griper ikke inn i kommunens mulighet til å ha kommunale ordninger (med egne regler for saksbehandling og klage)

Boligsosial lov (to hovedhensyn)

Boligsosiale hensyn i planlegging (§ 5)

Kommunens plikt til å ta boligsosiale hensyn i plan (dels presisering og dels skjerping):

- Skal ha **oversikt over behovet** for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet
- Boligbehovet for vanskeligstilte skal inngå i kommunens **planstrategi**
- En drøfting av kommunens boligsosiale arbeid bør inngå i strategien
- Overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet skal fastsettes i **kommuneplanen**

Individuelt tilpasset bistand (§ 6)

- Sier uttrykkelig at «vanskeligstilte på boligmarkedet» har rett til «**individuelt tilpasset bistand**» fra kommunen

Kommunens ansvar for organisering og planlegging § 5

- Sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester.
- Samarbeide med andre offentlige aktører.
- Oversikt over behovet for ordinære og tilpassede boliger for

Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi etter **plan- og bygningsloven § 10-1**.

§ 10 Planstrategi og kommuneplan etter § 5 annet ledd skal være oppfylt senest fire år etter at loven trer i kraft

Endringer i velferdstjenestelovgivningen prp.100 L s.29.

Departementenes vurdering ikke er behov for å fremheve boligaspektet særskilt i samordnings- og samarbeidsbestemmelsene om barn og unge

Husbanken

verktøy og metoder vurdere kommunenes utfordringer i boligsosiale arbeidet
Prop. 132 L side 98

Statlige aktører samarbeider strategien *Bolig for velferd*

KOBO

Kommunens ansvar for organisering og planlegging § 5

- Sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester.
- Samarbeide med andre offentlige aktører.
- Oversikt over behovet for ordinære og tilpassede boliger for

Kommune
Overlegen

Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi etter **plan- og bygningsloven § 10-1**.

§ 10 Planstrategi og kommuneplan etter § 5 annet ledd skal være oppfylt senest fire år etter at loven trer i kraft

Endringer i velferdstjenestelovgivningen prp.100 L s.29.

Departementenes vurdering ikke er behov for å fremheve boligaspektet særskilt i samordnings- og samarbeidsbestemmelsene om barn og unge

Husbanken

verktøy og metoder vurdere kommunenes utfordringer i boligsosiale arbeidet
Prop. 132 L side 98

Statlige aktører samarbeider strategien *Bolig for velferd*

KOBO